

Antoni Negre: "M'encanta ser burgès"

Antoni Negre i Villavecchia (Barcelona, 1931), president de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona i president del comitè executiu de la Fira de Barcelona. Especialista en inversions de capital, ha presidit Banca Catalana (1983-1986) i ha fundat i impulsat destacats projectes empresarials, activitats que ha sabut combinar amb una forta vocació social centrada en la difusió de Mozart i la lluita contra el càncer.

Un dels seus cognoms és italià, coneix els detalls de l'ascendent?

—Sí, el meu besavi era Ignasi Villavecchia Viani. Va venir de Gènova. És una de les famílies de cert relleu a Barcelona. Molt amic dels Güell, del senyor Girona i Agrafel. Havia estat president d'aquesta Cambra l'any 1860 i conseller i accionista del Banc de Barcelona, amb el senyor Girona. Estava en el sector d'assegurances, transport, navilieres i finances.

—Vostè a qui s'assembla? Als Villavecchia o als Negre?

—Jo diria que sóc la *combinazione* entre l'esperit pencaire de la família Negre i l'amor a la cultura dels Villavecchia. Modestament intento correspondre als gens que em van donar treballant molt, que és una característica dels Negre, i amant molt la música i la cultura, que és característic dels Villavecchia.

—Els, els uns i els altres, eren financers. Li van perdonar que vostè es decantara per les lleis?

—Per descomptat. Jo era el petit de la casa i no tenien problemes. Però pensi que els dos avis meus, tan Don Pau Negre com Don Enric Villavecchia, eren corredors de comerç. Estaven en aquesta casa. I després, el meu oncle Antoni va ser agent de canvi i borsa en aquest edifici, perquè hi havia la Borsa de Barcelona aquí a la Llotja. I també el meu pare i el meu germà Pau. Ells venien cada dia aquí, com jo ara.

—On va passar vostè la guerra?

—La primer etapa, aquí a Barcelona, i després vaig anar a França, Fuenterrabía i Valladolid, on vaig passar molta gana. Vaig estar dos anys a Valladolid. El meu pare, que ja havia enviudat, no hi era amb nosaltres. La família estava dispersa i vam passar molta gana. En canvi, vam anar una setmana a Sanxenxo, Galícia, i vam estar vivint tota la família (el pare, la tia i els sis germans) en un hotel que costava 10 pesetes diàries per cap. Pensió completa. Cinc plats: sopa, verdura, peix, carn i postres. I si ens quedàvem amb gana, anàvem a buscar musclos a les roques, els bullíem i ens els menjàvem.

—Va patir alguna represàlia la seua família?

—La meua família ha estat molt religiosa durant tota la vida, i fonamentalment vam sortir per això, no per motius de cap altra naturalesa.

—Vostè és un burgès, no?

—Sí, i amb molta honra. Entenc per burgès aquella persona que procura tenir afició a la cultura, amor per la vida. No burgès en el sentit de l'afició al menjar i al viure, sinó quant al treball, a l'amistat, al desenvolupament de la pròpia empresa, amb un sentit social, humà. El burgès quan s'ha de posar al front d'una empresa i ha de destinar-hi moltes hores per arrencar-la, doncs s'hi posa. Catalunya ha tingut molts burgesos que han estat al front de les companyies, que han passat moltes nits sense dormir amb les mànigues amunt i els colzes posats per a tirar endavant la seva empresa o l'economia del país. Crec que això és molt positiu. En aquest sentit, m'encanta ser burgès. Si burgès s'interpreta simplement en el sentit de panxacontenta, no és el meu cas, encara que el meu pes no és el que jo voldria.

—Un burgès mozartià, senyor Negre.

—Si he de ser sincer, la meua gran afició era Wagner. Jo era dels liceistes, dels que han tingut sempre llotja al Liceu, encara que no era propietat nostra. En temps del meu pare va ser la llotja número 19 d'anfiteatre, i després ha estat la número 12, també d'anfiteatre, que estava a més molt a prop de la porta, cosa que era molt important per emergències que podien succeir. M'agradava tota classe d'òpera, però jo era wagnerià. Hi havia una gran influència de Wagner en el món cultural català. Tant és així que les òperes de Wagner es van traduir de l'alemany al català molt abans que es traduïssin a d'altres idiomes. Pensi que l'única vegada que l'òpera de Bayreuth surt i s'interpreta en un altre lloc del món, és Barcelona. Però ve un moment, que, amb motiu del segon centenari de la mort de Mozart, hi ha un grup de gent a Barcelona que es proposa fer tota la versió de concert de les seves obres, i culminar el cicle en un dia assenyalat: el 5 de desembre del 81, que era el dia de la seua mort. Aquesta gent es dirigeix al Cercle d'Economia, presidit en aquell moment pel senyor Corominas, el qual diu: no puc presidir el Patronat Mozartià perquè ha de ser Antoni Negre, a qui conec bé, qui ho presideixi. I així entro a Mozart, part de l'obra del qual ja coneixia. Ho accepto, estudio el personatge i tota la seva obra.

—Tenia entès que mozartià i wagnerià eren postures irreconciliables.

—Pot haver-hi hagut aquesta forta oposició,

però la persona que estima i coneix realment la música ha de reconèixer que Wagner i Mozart van fer cadascun el seu paper. S'ha de ser respectuós amb els dos personatges.

—No s'atreveiria a triar-ne un dels dos.

—No solament això, sinó que hi afegiria Mahler, Beethoven, Stravinsky. S'ha d'escoltar la música que interessa segons el moment anímic. L'avantatge de Mozart és que pots escoltar-lo estiguis trist o alegre. Amb Mahler això és impossible. Wagner també és limitat, sobretot per la gent que no el coneix amb profunditat o no l'entén, ja que, escenografiat, el moviment dels personatges és bastant lent.

—Com ha viscut la catàstrofe del Liceu?

—Molt preocupat. Em trobava a Madrid, al Consejo Superior de Cámaras i vaig telefonar a Barcelona per un assumpte i m'ho van dir. Per la història que ha tingut la Cambra de Comerç amb el teatre del Liceu (pensi que la primera òpera que es va representar a Barcelona va ser aquí a la Cambra, i que el paper de la burgesia catalana ha estat decisiu per al Liceu) i per la meua afició a la música havia de fer una acció d'extinció. I vaig fer una aportació espontània i personal per a la seva reconstrucció.

—De cinc milions de pessetes. Vostè és partidari de la reconstrucció tal qual?

—Sóc partidari que estigui exactament al lloc que estava, evidentment buscant totes les possibilitats tècniques modernes que ha de tenir un gran teatre de l'òpera quant a moviment escènic. Inclús sóc partidari que tots els espais físics complementaris que hagi de tenir per a entrada i sortida de mercaderies s'independitzin del teatre, però, evidentment, que estiguin en el mateix lloc. No dic que s'hagi de copiar literalment, però sí que guardi un gran sentit de respecte quant a decoració i història.

—Canviem de partitura, senyor Negre. L'any que ve acaba el seu mandat en la Cambra.

—En teoria hi haurà eleccions al primer trimestre. En principi, si els nostres companys hi estan d'acord, la il·lusió seria tornar-nos a presentar a les eleccions.

—S'han complert els objectius que vostè es va marcar per a aquest mandat?

—Fonamentalment, sí. Jo, sobretot, entenia que la Cambra de Comerç era una base importantíssima per al desenvolupament econòmic de Catalunya, i això ha quedat ben clar. Es va dir també que era convenient marcar la idea que la Cambra fos gestora d'activitats i serveis públics, i la nostra corresponsabilitat en el tema de la Fira ha quedat perfectament clara. És la primera vegada que una cambra de comerç aposta 2.000 milions de pessetes per un projecte firal. I estem demostrant la nostra capacitat de gestió de serveis públics i la nostra voluntat de col·laborar amb totes les administracions pel bé del món empresarial i, per tant, confiem que en el futur

“Ara no seria bo un creixement espectacular de l'economia en pocs mesos. Convé anar millorant a poc a poc i, mentrestant, que s'acabin de solucionar els defectes gravíssims de l'economia espanyola. Hem de reduir els costos laborals i el dèficit públic, i baixar la inflació.”

el nostre esforç permetrà a la Cambra de Barcelona accedir a noves gestions de serveis públics.

—La seua gestió ha estat coaccionada pel grup opositor?

—No, no, això està passat i oblidat. Això que explico no és mèrit en absolut del president: és de tot el ple de la Cambra. És clar que havia d'haver-hi algú que en un moment inicial marqués una filosofia de canvi, que s'ha aconseguit plenament. I això és el que potser va costar una mica d'entendre. És com allò que vostè em preguntava abans entre Wagner i Mozart. Doncs aquí hi havia uns que els agradava Mozart i uns altres que els agradava Wagner, i ara a tots ens agrada la música, que és l'important.

—I Joan Gaspart, el seu principal opositor, era wagnerià o mozartista?

—Jo diria que a ell li agrada més el futbol que la música, però és una gran persona i desenvolupa un gran paper al Consorci de Turisme de Barcelona i fa unes aportacions molt positives a la vida de la Cambra.

—Ha estat una presidència més difícil pel fet d'inserir-se en una crisi econòmica?

—És una conjuntura externa, però ens ha forçat a ser més espavilats i a posar més hores i més il·lusió, perquè el que nosaltres volem és que les empreses vagin bé. Sembla que, a poc a poc, això ha començat a variar i voldria creure que el pitjor ja ha passat.

—Es dels que creuen que es veu la llum al final del túnel?

—No ho crec: n'estic segur. El que passa és que això és transitori. Fins ara, en els últims mesos, s'ha marcat una conjuntura una mica més favorable, i el que convé és que es mantingui i no que passi radicalment a una situació superpositiva. No seria bo un creixement espectacular en pocs mesos. Convé anar millorant molt a poc a poc i mentrestant que s'acabin de solucionar els defectes gravíssims que té l'economia espanyola. Salvats el canvi de la moneda, els tipus d'interès i la normativa laboral més flexible, encara queden tres dificultats primordials: la inflació, que encara és massa alta, el dèficit públic, que és escandalós, i els costos laborals. Si no reduïm els costos laborals i el dèficit públic, i baixem la inflació als índexs de la CE, continuarem tenint una gangrena en l'economia.

—Què és més problemàtic per a les nostres empreses, competir a Europa o competir amb les empreses europees actives?

—En aquest moment, gràcies a la devaluació de la pesseta, des del punt de vista preu, les nostres empreses són més competitives. Abans era impossible exportar, encara que haguessim venut productes d'altíssima qualitat. Ara: si les empreses no continuen reorganitzant-se, creant xarxes de distribució comercial fora i vigilant la qualitat dels seus productes, la puntualitat de les seves entregues i el servei al client, tots els punts favorables que en a-

quest moment, d'una manera transitòria, tenim, podrien desaparèixer. Per tal que puguem aconseguir la competitivitat definitiva, hem de continuar fent coses.

—Per tant, hem entrat a Europa o Europa ha entrat en nosaltres?

—Europa va entrar aquí fa bastant més temps que nosaltres hem entrat a Europa. I jo li diria que no solament hem de vigilar el mercat europeu, sinó que hi ha altres mercats internacionals, com ara Xina i el Sud-est asiàtic, que en aquest moment creixen en percentatges anuals de 6 i 7% com a mínim. És evident que allí hi ha mà d'obra barata que fa productes que ens fan la competència, però per una altra banda aquesta gent està canviant el seu nivell de vida i pot comprar productes nostres. Crec que tenim moltes possibilitats en altres parts del món, i si som espavilats aconseguirem aquests mercats.

—Quantes empreses sustenten la Cambra?

—El cens de les empreses que formen aquesta institució és d'un 270.000.

—De quin pressupost disposa la institució?

—En moven sobre els 3.000 milions de pessetes. Puc dir-li que hem tancat l'exercici de 1993 amb ingressos per damunt del pressupost i amb despeses per sota el pressupost.

—Se senten cohesionades les empreses catalanes en la Cambra?

—Encara hem de continuar fent un gran esforç d'explicar a les empreses què són les cambres de comerç, per què servim i quins són els serveis que donem. Ens trobem amb un nombre d'empreses que ens coneixen perfectament i que són grans fans de l'activitat que fem, però és clar, amb 270.000 empreses, de vegades potser fa l'efecte a algú que només es recordin que existim quan els arriba el rebut amb la quota, i llavors es preguntin què fem i de què servim.

—I què fan, de què serveixen?

—Per exemple, qualsevol normativa fiscal que publiquen els governs central, autonòmic o municipal, nosaltres, immediatament, l'estudiem i l'analitzem. Nosaltres hem fet un estudi profundíssim de l'Impost d'Activitats Econòmiques en benefici de l'empresariat i ajuntament per ajuntament hem formulat la reclamació corresponent i hem dit que això era una exageració. En els impostos estatals fem igual: mòduls, etcètera. També amb tot el que fa referència a temes de normativa, de negoci estranger, de creació d'opinió... Fem una labor que té un benefici per tothom, encara que algun sector de gent a vegades no ho coneix.

—Sense el Liceu, la burgesia està en perill d'extinció?

—Nooo, perquè tenim altres alternatives. No hem de confondre l'elit amb la burgesia. Hi ha molta gent que ha anat al Liceu que econòmicament té els recursos justos per a anar-hi a escoltar música, però res més. El teatre s'ha de reconstruir com més ràpidament possible millor perquè necessitem la música per viure com necessitem l'oxigen. Crec que Barcelona no es quedarà sense representacions, si hi posem seny i fem música i no soroll. El perill és que la gent es posi nerviosa o que hi hagi protagonismes per un cantó o per un altre. Si fem música i no soroll, insisteixo, al final tindrem el Liceu reconstruït sense problema de cap classe.

—Les fires de Barcelona i València es complementen o són competència?

—Es complementen. Hi ha una gran amistat personal amb la Cambra de València, amb Enric Silla, i amb la Fira de València, amb Ramon Cerdà. Tots dos tenen una categoria personal i una elegància que és una delícia tenir relacions amb ells. I si hi ha coordinació, i jo sóc molt obert en aquest tema, no té per què haver-hi problemes entre les fires.

—Quina és l'èròtica de la presidència de la Cambra, senyor Negre?

—En el món empresarial aquesta èròtica té unes connotacions distintes a la de la política. Evidentment, s'ha de fer una política d'ordre intern, perquè si simplement et dediques a treballar i organitzar la casa, però no estàs atent al món que tens al cantó, et pot costar un disgut. Però la cosa més important és marcar-se uns objectius i fer tot

el possible per ser eficaç. Com en una empresa. I per a això s'ha de comptar amb un equip humà de primer nivell. I jo li puc dir que al cantó meu hi ha uns grans professionals que van a totes, amb un sentit molt actualitzat i eficaç. Sóc dels que creuen en els equips, no en les persones.

—En canvi, els seus opositors l'acusen de ser personalista.

—Home... Karajan també era personalista i era una gran director d'orquestra! Això és molt important i positiu. Si vostè un dia ve a casa i posem discos, li farà sentir una obertura de Carmen de Bizet que segons qui l'interpreti sona d'una manera o d'una altra. Aquesta és la gràcia de la vida. Sense la transposició del caràcter d'un director en l'orquestra, seria fatal, horrorós.

—Em permet una pregunta de distensió?

—Sí.

—Vostè toca algun instrument?

—He tocat el piano. Però la meua debilitat és dirigir. M'han regalat moltes batutes, i tinc l'avantatge que, encara que m'equivoqui, el disc continua tocant i no s'observa ni el defecte. Però és clar, com que tinc estèreo i els altaveus estan molt separats, i sé on són els violins i els contrabaixos, puc donar les entrades en el moment corresponent. I els meus amics es queden sorpresos. M'agrada molt dirigir. I això ho tradueixo també a nivells camerals.

—Què farà si no presideix la pròxima Cambra?

—Divertir-me amb la música; lluitar contra el càncer.

Miquel Alberola